

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО
И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: Обществено обсъждане на Проект на Решение за одобряване на бизнес плана за периода 2022 г. - 2026 г. на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД гр. София и за утвърждаване и одобряване цени на ВиК услуги на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД гр. София

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

След като се запознах с Доклада на работната група и Проекта на решение изразявам следното становище:

Действащата комплексната цена на ВиК София към момента е 2,566 лв. /с ДДС/, при определена социална поносимост 3,888 лв.

Новата комплексна цена на ВиК София, съгласно Проекта, е 3,691 лв. /с ДДС/, което представлява увеличение с 43,84 %. Това е коригирана цена от КЕВР предвид пълното изпълнение на два от показателите за ефективност за 2021 г. (рехабилитация на водопроводната мрежа и ефективност на изграждане на водомерното стопанство).

Цената е определена при социална поносимост от 5,768 лв.

Справка на сайта на НСИ показва, че не са публикувани данни за средномесечен доход на член от домакинство за 2021 г. за София област - НСИ не публикува данни за областите, в които грешката е над 15 %. От Доклада на работната група също не става ясно какъв е средномесечният доход на член на домакинство.

За омбудсмана буди недоумение защо бизнес планът на ВиК София не е разглеждан от Асоциацията по ВиК. Същият е внесен в Асоциацията на 07.04.2023 г. и срокът, в който е трябвало да се вземе решение, е 35 дни, т.е. до 12.05.2023 г. На основание чл. 27, ал. 5 от Наредбата за регулиране на качеството на ВиК услугите (НРКВКУ) КЕВР приема, че бизнес планът е приет без възражения.

И за този ВиК оператор не са приложени становища на общините съгласно чл. 27, ал. 2 от НРКВКУ.

Затова очаквам разяснение от КЕВР дали бизнес планът е представен на общините за становища.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В нарушение на чл. 26, ал. 1, т. 1, б. “б“ от НРКВКУ няма проведени консултации с потребителите и съответно не са представени резултати от тях.

За резултати от консултации с потребителите КЕВР приема посочени от ВиК София бъдещи публични анкети и публични кампании, насочени към потребителите.

За пореден път изразявам категоричното си становище, че това е съществено нарушение на процедурата.

Както и от КЕВР посочвате, в НРКВКУ липсва дефиниция на това задължение на ВиК операторите.

От една страна, КЕВР приема за резултати от консултации с потребителите бъдещи мерки от ВиК операторите за подобряване удовлетвореността на потребителите. От друга страна, за консултации с потребителите може да се приеме и възможността на гражданите да участват на заседанията на общинските съвети и техните комисии. В такъв случай защо в доклада на работната група не е отбелязано като резултати от консултациите заседанията на общинските съвети за разглеждане на бизнес плана на ВиК София.

Съгласно Закона за регулиране на ВиК услугите, регулаторът дава предложение на Министерския съвет /МС/ по НРКВКУ. Затова апелирам към Вас да предприемете необходимите действия.

Подчертавам за пореден път, че гражданите разбират за новите цени на ВиК услугите едва, когато получат новите си сметки. Това е недопустимо, в нарушение на правото им на информираност и принципът на прозрачност при определяне на цените.

Относно показателите за качество, за 2021 г. от 30 показатели за качество 14 не са изпълнени. Пълно неизпълнение има на показатели, като: мониторинг на качеството на питейната вода; аварии по водопроводната мрежа; налягане във водоснабдителната система; аварии на канализационната мрежа; ефективност на привеждане на водомерите в годност.

Отново не мога да се съглася и с факта, че в средата на 2023 г., когато КЕВР приема бизнес плана на ВиК София, се прави технико икономически анализ на дружеството за 2020 г. Действително, според Указанията на КЕВР тази година е базова за новия регулаторен период, но това е в случаи, че бизнес планът е внесен за разглеждане през 2021 г. Намираме се обаче в друга фактическа обстановка – прилагането на еднакви правила е допустимо при равни условия, каквито не са налице.

За 2020 г. дружеството е приключило на загуба в размер на 1 799 000 лв., за 2021 г. загубата е в размер на 3 688 000 лв., за 2022 г. – 5 870 000 лв. Това обаче, не се подлага на анализ. Взето е едно вече несъществуващо положение отпреди три години.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно прогнозите на количествата доставяна вода, определящ е броя на обслужваното население. Констатирам разлика между данните в Доклада на работната група и данните на НСИ за 2020 г. за област София, съответно 227 361 и 238 476 човека, или разлика от 11 115 човека. В тази връзка очаквам да поясните разминаването.

Очаквам да внесете яснота и относно инвестиционната програма, представена в таблицата на стр. 5 от Доклада - по години, разходите за доставяне на вода на потребителите превишават общия сбор на разходите.

Един от въпросите, които всеки път задавам на обществено обсъждане на цени за ВиК услуги е по какъв начин се отразяват получените безвъзмездни средства от бюджета върху показателите за качество.

В решението за ВиК Добрич КЕВР посочва в мотивите, че „натуралните показатели на планираните инвестиции, както и активите, които дружеството е посочило, че ще получи през периода за експлоатация и поддръжка, са отразени в променливите за изчисление на показателите за качество на предоставяните ВиК услуги, респективно участват и при определянето на показателите за качество.“

В Приложение № 1 към Решение № 711 от 30 септември 2022 г. на МС за София област са предвидени средства от бюджета за финансиране на ВиК проекти на обща стойност 24 288 917 лв., или това е повече от заложените в бизнес плана чрез цените – с 10 637 000 лв. Инвестициите са общо за 12 населени места /Антон, Ботевград, Драгоман, Етрополе, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Пирдоп, Пращец, Самоков, Своге и Сливница/.

Бизнес планът е внесен в КЕВР през м. април 2023 г., който и към момента не е публично обявен.

В Доклада на работната група посочените държавни средства не се коментират.

Въпросът ми е – след като е взето решение за отпускане на безвъзмездни финансови средства за ВиК София преди да е внесен бизнес плана в КЕВР, отразени ли са тези средства в бизнес плана, предвид определяне изпълнението на показателите за качество, ако не – защо, и смята ли КЕВР да промени указанията си в тази насока, в т.ч. инвестиционната програма на ВиК операторите да се представя по населени места.

Относно ПК „Ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите“, същият е определен в нарушение на чл. 9, ал. 2 т. 15 от ЗРВКУ, не на брой обслужвано население, а на брой сградни водопроводни и сградни канализационни отклонения.

По този въпрос КЕВР всеки път се позовава на чл. 17, ал. 1 и ал. 2 от НРКВКУ.

Въпросът ми към КЕВР е защо прилага норма, която противоречи на закона – акт от по-висока степен.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно отразяване на компенсациите за цените на тока, позицията на КЕВР, изразена в мотивите на решенията на ВиК Добрич и Кюстендил е, че в един бъдещ момент ще се вземе решение относно провежданата регулаторна политика. В тази връзка смятам, че вече трябваше да са разписани ясни правила, при които ще бъдат отразени получените компенсации за цените на тока за 2022 г. и 2023 г. в цените на ВиК услугите.

Предвид изложеното, изразявам категорично становище против предвиденото увеличение на цените на ВиК София за 2023 г., като икономически необосновани. Няма и гаранция за подобряване на качеството на ВиК услугата.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**